

AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA, DYSCYPLINARNA I SŁUŻBOWA

Odpowiedzialność karna

- ❑ Odpowiedzialność karną ponosi osoba, która naruszyła przepisy o ochronie informacji niejawnych w taki sposób, że **czyn ten stanowi znamiona przestępstwa określonego w kodeksie karnym.**
- ❑ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – **Kodeks karny w rozdziale XXXIII (art. 265 - 269 b)** – Przestępstwa przeciwko ochronie informacji, opisuje czyny oraz ich skutki, a także sankcje karne za ich popełnienie.

AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

Przestępstwo ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne” (1/6)

Art. 265 § 1 kk

„Kto ujawnia lub wbrew przepisom ustawy wykorzystuje informacje niejawne o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne”, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”.

Przestępstwo ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne” (2/6)

Art. 265 § 1 kk

- ❑ **Strona przedmiotowa (zachowanie sprawcy):**
 - ujawnienie informacji niejawnych o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne”;
 - wykorzystanie wbrew przepisom ustawy informacji niejawnych o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne”.
- ❑ **Podmiot** – powszechny (sprawcą przestępstwa może być każdy).
- ❑ **Strona podmiotowa (zamiar popełnienia bądź jego brak)** – umyślność.
- ❑ **Sankcja** – kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

Przestępstwo ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne” (3/6)

Art. 265 § 2 kk

„Jeżeli informację określoną w § 1 ujawniono osobie działającej w imieniu lub na rzecz podmiotu zagranicznego, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”.

Przestępstwo ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne” (4/6)

Art. 265 § 2 kk, tzw. typ kwalifikowany przestępstwa z § 1

- ❑ **Strona przedmiotowa** – ujawnienie informacji niejawnej o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne” osobie działającej w imieniu lub na rzecz podmiotu zagranicznego.
- ❑ **Podmiot** – powszechny.
- ❑ **Strona podmiotowa** – umyślność.
- ❑ **Sankcja** – kara pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

Przestępstwo ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne” (5/6)

Art. 265 § 3 kk

„Kto nieumyślnie ujawnia informację określoną w § 1, z którą zapoznał się w związku z pełnieniem funkcji publicznej lub otrzymanym upoważnieniem podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku”.

Przestępstwo ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne” (6/6)

Art. 265 § 3 kk

- ❑ **Strona przedmiotowa** – nieumyślne ujawnienie informacji o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne”.
- ❑ **Podmiot** – osoba, która zapoznała się z informacjami o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne” w związku z pełnieniem funkcji publicznej lub otrzymanym upoważnieniem.
- ❑ **Strona podmiotowa** – nieumyślność.
- ❑ **Sankcja** – grzywna, kara ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do 1 roku.

Przestępstwo ujawnienia informacji o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne” (1/4)

Art. 266 § 1 kk

„Kto wbrew przepisom ustawy lub przyjętemu na siebie zobowiązaniu, ujawnia lub wykorzystuje informację, z którą zapoznał się w związku z pełnioną funkcją, wykonywaną pracą, działalnością publiczną, społeczną, gospodarczą lub naukową podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2”.

Art. 266 § 3 kk

„Ściganie przestępstwa określonego w § 1 następuje na wniosek pokrzywdzonego”.

Przestępstwo ujawnienia informacji o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne” (2/4)

Art. 266 § 1 kk

- ❑ **Strona przedmiotowa** – ujawnienie lub wykorzystanie, wbrew przepisom ustawy lub przyjętemu na siebie zobowiązaniu informacji, z którą zapoznał się w związku z pełnioną funkcją, wykonywaną pracą, działalnością publiczną, społeczną, gospodarczą lub naukową.
- ❑ **Podmiot** – osoba, na której ciąży ustawowy obowiązek nieujawniania lub niewykorzystywania uzyskanych informacji lub która obowiązek nieujawniania lub niewykorzystywania przekazanych jej wiadomości na siebie przejęła.
- ❑ **Strona podmiotowa** – umyślność.
- ❑ **Sankcja** – grzywna, kara ograniczenia wolności albo kara pozbawienia wolności do lat 2.

Przestępstwo ujawnienia informacji o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne” (3/4)

Art. 266 § 2 kk

„Funkcjonariusz publiczny, który ujawnia osobie nieuprawnionej informację niejawną o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne” lub informację, którą uzyskał w związku z wykonywaniem czynności służbowych, a której ujawnienie może narazić na szkodę prawnie chroniony interes, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”

Przestępstwo ujawnienia informacji o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne” (4/4)

Art. 266 § 2 kk

- ❑ **Strona przedmiotowa** – ujawnienie osobie nieuprawnionej informacji o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne” lub informacji uzyskanej w związku z wykonywaniem czynności służbowych, a której ujawnienie może narazić na szkodę prawnie chroniony interes.
- ❑ **Podmiot** – funkcjonariusz publiczny.
- ❑ **Strona podmiotowa** – umyślność.
- ❑ **Sankcja** – kara pozbawienia wolności do lat 3.

Inne przestępstwa związane z ochroną informacji (1/5)

Art. 267 kk – Przestępstwo nieuprawnionego uzyskania informacji

Art. 268 kk – Przestępstwo niszczenia informacji

Art. 268a kk – Przestępstwo niszczenia danych informatycznych

Art. 269 kk – Przestępstwo sabotażu komputerowego

Art. 269a oraz art. 269b kk – Przestępstwa komputerowe

Inne przestępstwa związane z ochroną informacji (2/5)

Art. 231 kk

„§ 1. Funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie i wyrządza istotną szkodę podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”

Inne przestępstwa związane z ochroną informacji (3/5)

Art. 231 kk – przestępstwo nadużycia funkcji

- ❑ **Strona przedmiotowa** – przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie ustawowych obowiązków.
- ❑ **Podmiot** – funkcjonariusz publiczny.
- ❑ **Sankcja** – kara do 10 lat pozbawienia wolności kiedy nadużycie funkcji ma na celu osiągnięcie korzyści majątkowej lub osobistej.

Inne przestępstwa związane z ochroną informacji (4/5)

Art. 271 kk

„§ 1. Funkcjonariusz publiczny lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu, która poświadcza w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”

Inne przestępstwa związane z ochroną informacji (5/5)

Art. 271 kk – przestępstwo poświadczenia nieprawdy

- ❑ **Strona przedmiotowa** – potwierdzenie faktów lub okoliczności niezgodnych z prawdą.
- ❑ **Podmiot** – funkcjonariusz publiczny oraz osoba upoważniona do wystawienia dokumentu.
- ❑ **Sankcja** – kara do 8 lat pozbawienia wolności, jeżeli czyn został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej.

Funkcjonariusz publiczny

Art. 115 § 13 kk „Funkcjonariuszem publicznym jest:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) poseł, senator, radny;
- 2a) poseł do Parlamentu Europejskiego;
- 3) sędzia, ławnik, prokurator, funkcjonariusz finansowego organu postępowania przygotowawczego lub organu nadrzędnego nad finansowym organem postępowania przygotowawczego, notariusz, komornik, kurator sądowy, syndyk, nadzorca sądowy i zarządca, osoba orzekająca w organach dyscyplinarnych działających na podstawie ustawy;
- 4) **osoba będąca pracownikiem administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba w zakresie, w którym uprawniona jest do wydawania decyzji administracyjnych;**
- 5) osoba będąca pracownikiem organu kontroli państwowej lub organu kontroli samorządu terytorialnego, chyba, że pełni wyłącznie czynności usługowe;
- 6) osoba zajmująca kierownicze stanowisko w innej instytucji państwowej;
- 7) funkcjonariusz organu powołanego do ochrony bezpieczeństwa publicznego albo funkcjonariusz Służby Więziennej;
- 8) osoba pełniąca czynną służbę wojskową;
- 9) pracownik międzynarodowego trybunału karnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe”.

Odpowiedzialność dyscyplinarna (1/2)

- ❑ **Podmiot odpowiedzialności** – pracownicy, których stosunek pracy został nawiązany w drodze mianowania, a ich uprawnienia i obowiązki wynikają z oddzielnych pragmatyk służbowych.
- ❑ **Przedmiot odpowiedzialności** – przewinienia dyscyplinarne będące w istocie niewykonaniem obowiązków wynikających z ustaw, a także za popełnione przestępstwa.

Odpowiedzialność dyscyplinarna (2/2)

- ❑ **Organy właściwe do orzekania w sprawach dyscyplinarnych** – komisje dyscyplinarne działające w systemie II – instancyjnym bądź przełożeni służbowi (dotyczy funkcjonariuszy służb zmilitaryzowanych).
- ❑ **Kary dyscyplinarne** – upomnienie, nagana, przeniesienie na niższe stanowisko, nagana z pozbawieniem możliwości awansowania, obniżenie kategorii urzędniczej, wydalenie z pracy.

Odpowiedzialność służbowa

- ❑ **Podmiot odpowiedzialności** – wszyscy pracownicy, bez względu na sposób nawiązania stosunku pracy.
- ❑ **Przedmiot odpowiedzialności** – przewinienia służbowe (np. niewłaściwe przechowywanie materiałów niejawnych).
- ❑ **Kary** – pozbawienie pracownika premii, negatywna opinia, zwolnienie z pracy.
- ❑ **Pracownicy ponoszą odpowiedzialność służbową przed przełożonymi służbowymi.**

Podsumowanie

- ❑ Naruszenie przepisów o ochronie informacji niejawnych może skutkować poniesieniem odpowiedzialności.
- ❑ Naruszenie przepisów o ochronie informacji niejawnych może skutkować odebraniem dostępu do informacji niejawnych, np. cofnięciem poświadczenia bezpieczeństwa.
- ❑ Pełnomocnik ochrony jest funkcjonariuszem publicznym w zakresie wydawanych decyzji administracyjnych.